

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioterapia laboral e ergonomía

Materia	Fisioterapia laboral e ergonomía			
Código	P05G171V01313			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Nóvoa Castro, Borja			
Profesorado	Nóvoa Castro, Borja			
Correo-e	borja@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	a ergonomía é o conxunto de coñecementos de carácter multidisciplinar aplicados para a adecuación dos produtos, sistemas e contornas artificiais ás necesidades, limitacións e características dos seus usuarios, optimizando a eficacia, seguridade e benestar. No ámbito laboral encárgase do deseño de lugares de traballo, ferramentas e tarefas, de modo que coincidan coas características fisiolóxicas, anatómicas, psicolóxicas e as capacidades dos traballadores que se verán involucrados. A fisioterapia laboral aborda a atención á saúde na patoloxía laboral e aspectos preventivos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B1	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que os profesionais e demais persoal das organizacións sanitarias estrutúranse dun xeito uni ou multidisciplinar e interdisciplinar.
C2	Comprender os principios da biomecánica e a electrofisioloxía e as súas principais aplicacións no ámbito da fisioterapia.
C13	Ter a capacidade de valorar desde la perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C15	Comprender os principios ergonómicos e antropométricos.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C18	Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico mais axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
C24	Promover hábitos de vida saudables a través da educación para a saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D2	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Realizar en grupo, ou individualmente, expor e defender un traballo sobre un tema relacionado coa ergonomía no campo das ciencias da saúde	A2	B1 C2 C13 C15 C20 C24
Definir as bases elementais da ergonomía e a súa relación coa biomecánica	A2	C2 C15

Describir e diferenciar as principais alteracións e particularidades dun ambiente de traballo, deportivo e domiciliario que poidan levar a alteracións ergonómicas	A2		C2 C13 C15 C24	D7
Describir os principais recursos existentes (instrumental, temporal, actitudinal) para a modificación dun ambiente para promover a ergonómia	A2		C2 C13 C15 C24	D7
Expor e describir a abordaxe máis adecuada en situacións individuais ou grupais para promover a ergonómia nun determinado ambiente (profesional, domiciliario ou deportiva)	A2	B1	C13 C15 C20 C24	D1 D2 D7
Describir e diferenciar as principais formas de avaliación das modificacións realizadas e dos efectos logrados nun determinado ambiente para a promoción da saúde	A2	B1	C13 C15 C16 C18 C24	D1 D7

Contidos

Tema	
Introdución á ergonómia	Concepto de ergonómia e obxectivos xerais da ergonómia.
Antropometría	Deseño dimensional de postos de traballo e sistemas
Metodoloxía ergonómica	Avaliación e abordaxe de trastornos músculo-esqueléticos (movementos repetitivos, movemento de cargas, posturas forzadas)
Hixiene postural	Hixiene postural no ámbito laboral, escolar e actividades da vida diaria
Ergonómia no ambiente laboral	Recomendacións no deseño de actividades con computador, traballos en sedestación,....
Auto-prevención	Ergonómia aplicada á profesión de fisioterapia e outras profesións sanitarias. Prevención de lesións músculo -esqueléticas na profesión.
Patoloxías músculo-esqueléticas máis frecuentes no ámbito da ergonómia	Estudo das patoloxías músculo-esqueléticas que se avalían e prevéñen no ámbito da ergonómia (movementos repetitivos, manexo de cargas, posturas forzadas,...)
Fisioterapia laboral	A profesión do fisioterapeuta no ámbito da empresa e da ergonómia
Avaliación da carga física en ambiente laboral, deportivo e da vida diaria	Métodos de avaliación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	33	62	95
Resolución de problemas	8	0	8
Traballo tutelado	4	23	27
Actividades introdutorias	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	9	10
Traballo	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	As clases teóricas serán participativas e utilizarase a consulta didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas. Durante estas sesións maxistrais desenvolveranse exercicios que, de ser superados pola/o alumna/o, desgravarán materia nas probas de avaliación correspondente a este apartado.
Resolución de problemas	Durante estas sesións maxistrais desenvolveranse exercicios de resolución de problemas, que de ser superados pola/o alumna/o, desgravarán materia teórica nas probas de avaliación de lección maxistral e puntuarán no apartado de Avaliación correspondente
Traballo tutelado	A/o alumna/o realizará un traballo relacionado co temario da materia. Este poderá ser individual ou en grupo e debe ser pactado co/a profesor/a. A/o alumna/o realizará exposición do traballo ante a/o docente e o demais compañeiros/os do traballo tutelado.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Abordaranse contidos necesarios para a elaboración do traballo. Abordaranse os contidos das probas de avaliación
Traballo tutelado	Tutelarase a elaboración do traballo
Resolución de problemas	Tutelarase a resolución dos problemas

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Exame de preguntas de desenvolvemento: O exame consistirá en preguntas con resposta de desenvolvemento. As/os alumnas/os que non participen ou superen as actividades levadas a cabo durante as sesións maxistrais ao longo do curso "Resolución de problemas ou exercicios" poderán presentarse a esta proba coa materia teórica de estes temas e recuperar a cualificación de ese apartado	40	A2	B1	C2 C13 C15 C16 C18 C20 C24	D1 D2 D7
Resolución de problemas	Durante as sesións maxistrais ao longo do curso realizaranse exercicios na aula sobre o temario impartido. Os alumnos que non superen estas probas poderán recuperalas mediante examen de preguntas de desenvolvemento correspondentes no exame teórico.	40	A2	B1	C2 C13 C15 C16 C18 C20 C24	D1 D2 D7
Traballo tutelado	A realización, asistencia a titorías, exposición e defensa do traballo é obrigatoria para superar a materia. Valoraranse a participación nas titorías do traballo, a formulación e a análise realizada, así como a redacción e a utilización de fontes bibliográficas. Valorarase a presentación do traballo en medios audiovisuais e a súa exposición e defensa.	20	A2	B1	C2 C13 C15 C16 C18 C20 C24	D1 D2 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder presentarse ao exame teórico é obrigatorio realizar, asistir a titorías, expor e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia.

Para poder superar a materia é obrigatorio superar nun 50% a cualificación do traballo por unha banda, e examen de preguntas de desenvolvemento máis exercicios de resolución de problemas pola outra.

AVALIACIÓN CONTINUADA: Durante as sesións maxistrais plantearáanse exercicios prácticos sobre o temario explicado. O alumno debe entregar o finalizar a clase o exercicio ben realizado. Ademais de puntuar no apartado de avaliación continua desgravará materia teórica no exame de preguntas de desenvolvemento.

AVALIACIÓN GLOBAL (renuncia a avaliación continuada): Exame de preguntas de desenvolvemento de todo o temario impartido. Os alumnos que superen cada exercicio de resolución de problemas non se lles preguntará sobre o temario correspondente a ese exercicio.

AVALIACIÓN SEGUNDA OPORTUNIDADE: Ao alumnado que non supere a materia se lle gardará a parte superada para a segunda convocatoria dentro do ano académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Falazón, P., **Manual de Ergonomía**, Modus Laborandi, 2009

Llaneza Álvarez, J., **Ergonomía y psicología aplicada: manual para la formación del especialista.**, Lex Nova, 2009

Azcuenaga Linaza, L.M., **Accidentes laborales y enfermedades profesionales: análisis, riesgos y medidas preventivas.**, Fund. Confemetal, 2010

Llorca Rubio, J.L., **Manual de ergonomía aplicada a la prevención de riesgos laborales.**, Piramide, 2015

Revista de Biomecánica, **Revista de Biomecánica**, Instituto Biomecánico de Valencia,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Fisioterapia en especialidades clínicas I/P05G171V01308
Fisioterapia en especialidades clínicas II/P05G171V01309

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101
Fisiología: Movimiento funcional en fisioterapia/P05G171V01105
Valoración en fisioterapia/P05G171V01108
Cinesiterapia/P05G171V01203
